

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TỔ CHUYÊN MÔN Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ VŨNG TÀU, TỈNH BÀ RỊA - VŨNG TÀU

PHAN MINH TIẾN¹, TRẦN THỊ VĨNH HỒNG²

¹Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

²Trường THCS Nguyễn Thái Bình, thành phố Vũng Tàu

Tóm tắt: Ở trường phổ thông, tổ chuyên môn có vai trò quan trọng trong công tác quản lý, nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ cho giáo viên, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả dạy học của nhà trường. Vì vậy, trong quản lý nhà trường, vấn đề quản lý hoạt động tổ chuyên môn là một vấn đề có ý nghĩa thực tiễn, cần được đặc biệt quan tâm. Trong bài viết này, tác giả có những đánh giá về thực trạng và xác lập các biện pháp quản lý nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Từ khóa: Tổ chuyên môn; hoạt động tổ chuyên môn; quản lý hoạt động tổ chuyên môn; trường trung học cơ sở.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh xã hội hiện đại, sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế tri thức, quốc tế hoá, toàn cầu hoá và hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay, nền giáo dục nước ta đang tích cực thực hiện công cuộc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, vì vậy nâng cao chất lượng dạy học là mục tiêu hàng đầu của mỗi trường học - cơ sở hạt nhân quan trọng của toàn hệ thống giáo dục. Nhằm thực hiện được mục tiêu chung của nền giáo dục đáp ứng yêu cầu hiện nay, việc đổi mới quản lý hệ thống quá trình dạy học, trong đó, đổi mới quản lý hoạt động tổ chuyên môn (TCM) được xem là điều kiện cơ bản, tiên quyết, tạo nên sức mạnh nội lực của chính nhà trường. Các trường trung học cơ sở (THCS) thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu (BR-VT) thời gian qua đã triển khai thực hiện đổi mới hoạt động TCM, từng bước nâng cao chất lượng dạy học, tuy vậy, vẫn còn các bất cập, hạn chế về công tác tổ chức, quản lý. Vì vậy, việc quản lý có hiệu quả hoạt động TCM ở các trường THCS thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu là vấn đề thực sự cần thiết và có tính chiến lược trong giai đoạn hiện nay.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Để đánh giá thực trạng hoạt động TCM và thực trạng công tác QL hoạt động TCM ở các trường THCS trên địa bàn TP Vũng Tàu, tỉnh BR - VT, chúng tôi tiến hành khảo sát bằng phiếu hỏi với khách thể khảo sát: Cán bộ quản lý (CBQL), Tổ trưởng chuyên môn (TTCM) và giáo viên (GV) của 5 trường THCS của TP Vũng Tàu, tổng cộng gồm có 185 người (trong đó có 5 hiệu trưởng; 8 Phó hiệu trưởng; 31 TTCM và 141 GV). Ngoài ra, chúng tôi tiến hành nghiên cứu các loại hồ sơ, văn bản chỉ đạo của các cấp và phỏng vấn với CBQL và GV các trường THCS.

Trên cơ sở số liệu khảo sát, nghiên cứu sử dụng phần mềm Microsoft Office Excel và SPSS để tiến hành thống kê, tính điểm trung bình (ĐTB), tính tỷ lệ phần trăm (%) cho các mức độ khảo sát. Các phiếu hỏi được thiết kế với thang đo Likert 3 hay 4 mức. Khi tính điểm trung bình các mức độ khảo sát, các mức của thang đo được đặt tương ứng với các giá trị 1, 2, 3, 4.

3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

3.1. Thực trạng hoạt động của tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở tại thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu

- *Nhận thức của cán bộ quản lý, tổ trưởng chuyên môn và giáo viên về vai trò, mục tiêu hoạt động tổ chuyên môn:* Kết quả khảo sát cho thấy, CBQL, TTCM và GV các trường THCS nhận thức tương đối đúng đắn về tầm quan trọng và mục tiêu của hoạt động TCM ở trường THCS hiện nay. Khi đánh giá về mục tiêu của hoạt động TCM ở trường THCS, phần lớn CBQL, TTCM và GV ở các trường THCS nhận thức rõ về mục tiêu xây dựng kế hoạch, chương trình hoạt động của TCM; triển khai HĐ TCM theo tiến độ của kế hoạch năm học đã được xây dựng. Tuy nhiên, CBQL, các TTCM và GV chưa nhận thức cao TCM là nơi bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho GV (ĐTB từ 2.85 → 3.28). Kết quả này phản ánh thực tế CBQL, TTCM và GV đã nhận thức được mục tiêu HĐ TCM trong nhà trường, từ những mục tiêu cụ thể TCM cần phải xây dựng kế hoạch HĐ TCM phù hợp với tình hình thực tế để thúc đẩy TCM nâng cao chất lượng dạy học theo đúng chủ trương GD.

- *Thực trạng thực hiện nội dung hoạt động của tổ chuyên môn:* Kết quả khảo sát cho thấy, CBQL, TTCM và GV các trường THCS đã đánh giá việc thực hiện các nội dung HĐ TCM với ĐTB từ 2,48 đến 3,23. Các trường đã rất quan tâm đến nội dung: Tổ chức hoạt động bồi dưỡng HS khá giỏi, phụ đạo HS yếu kém để nâng cao chất lượng GD trong từng đơn vị. Khi trao đổi về vấn đề này, hầu hết CBQL và GV cho rằng đây là nội dung được thực hiện thường xuyên hàng năm mà tất cả các trường xem đây là nội dung trọng tâm trong hoạt động chuyên môn. Các nội dung HĐ TCM ở các trường THCS đều thực hiện khá đầy đủ. Nhưng có sự đánh giá chênh lệch khá rõ ở mức độ thực hiện và kết quả thực hiện các nội dung HĐ TCM giữa hai đối tượng CBQL, TTCM và các GV. Điều này cho thấy, cần phải thực hiện đồng bộ các nội dung HĐ TCM trong tập thể các đơn vị nhằm nâng cao chất lượng HĐ TCM.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng song kết quả hàng năm so với các huyện, thị khác trong tỉnh chưa đạt kết quả cao. Do đó, cần tập trung thực hiện các nội dung trong thực tiễn một cách triệt để. Vì nội dung này được gắn vào tiêu chí thi đua đánh giá trình độ năng lực chuyên môn của mỗi cá nhân, tập thể ở từng đơn vị.

- *Thực trạng thực hiện hình thức và phương pháp tổ chức hoạt động tổ chuyên môn:* Kết quả khảo sát các đối tượng CBQL và GV cho thấy, đa số đối tượng được khảo sát đánh giá việc thực hiện ở mức độ thường xuyên (ĐTB từ 2.96 → 3.41) và hiệu quả thực hiện đa số đạt ở mức khá tốt (ĐTB từ 3.01 → 3.29). Thực tế cho thấy, hình thức, phương pháp HĐ TCM chủ yếu tập trung sinh hoạt theo định kỳ, phổ biến các văn bản quy

phạm có liên quan đến TCM. Chưa tập trung sử dụng phương pháp phát huy tính tự giác, tích cực, độc lập, sáng tạo của GV; Động viên, khuyến khích GV tự học, tự bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ; Tổ chức sinh hoạt TCM đột xuất theo yêu cầu công việc. Việc sử dụng diễn đàn trên mạng để giao tiếp, trao đổi thông tin, thảo luận trong sinh hoạt TCM là ít khi được sử dụng. Đây là một trong những vấn đề cần phải quan tâm trong hình thức, phương pháp với những hình thức đa dạng để nâng cao chất lượng TCM ở trường THCS.

- *Thực trạng thực hiện kiểm tra, đánh giá kết quả hoạt động tổ chuyên môn:* Hầu hết CBQL, TTCM, GV ở các trường THCS đã thấy được tầm quan trọng của công tác KTĐG. Vì vậy, kết quả khảo sát CBQL, TTCM ở những nội dung này cho thấy đa số đánh giá ở mức độ thường xuyên (ĐTB từ 2.92 → 3.12) và hiệu quả khá tốt (ĐTB từ 3.05 → 3.23). Qua kết quả khảo sát cho thấy, KTĐG tổ chức các hoạt động thao giảng, chuyên đề, tham gia thi GV giỏi các cấp và KTĐG hoạt động sư phạm, việc thực hiện quy chế chuyên môn của GV được CBQL, TTCM quan tâm và được GV thực hiện nghiêm túc. Khi trao đổi về vấn đề này, tất cả các trường đều thực hiện thường xuyên vì đây là nhiệm vụ chung của ngành cần phải thực hiện nghiêm túc.

3.2. Thực trạng quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu

3.2.1. Thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động tổ chuyên môn

Kết quả khảo sát CBQL, TTCM và GV cho thấy, các trường THCS trên địa bàn TP Vũng Tàu đã xây dựng kế hoạch HĐ TCM với mức độ thực hiện, được đánh giá ở mức độ thường xuyên (ĐTB từ 3.03 → 3.29) và hiệu quả thực hiện tốt (ĐTB từ 3.19 → 3.26). Hầu hết các trường THCS đã thấy được tầm quan trọng của việc xây dựng kế hoạch chuyên môn. Các nội dung quán triệt cho TTCM, GV về nguyên tắc xây dựng kế hoạch HĐ TCM được CBQL, TTCM và GV coi trọng; Nội dung hướng dẫn xây dựng kế hoạch TCM được thực hiện thường xuyên và hiệu quả tốt. Qua trao đổi, một số TTCM và GV cho rằng cần phải đề ra mẫu kế hoạch TCM do phòng giáo dục quy định và thống nhất chung cho tất cả các đơn vị áp dụng khi đó sẽ đảm bảo tiến độ thực hiện. Từ đó, TTCM và GV cũng dễ dàng hơn trong việc xây dựng kế hoạch cá nhân phù hợp với quy định chung của ngành và của đơn vị. Đồng thời, việc thống nhất mẫu chung sẽ hỗ trợ cho cấp QL trong công tác KTĐG việc xây dựng kế hoạch của TCM, GV. Tuy nhiên, nhìn chung HĐ TCM ở các trường chưa được cụ thể hóa và phù hợp sát sao với các quy định của Sở, Phòng Giáo dục và nhà trường về hoạt động chuyên môn. Kế hoạch HĐ TCM còn chưa phù hợp chặt chẽ với tình hình thực tế của TCM, đặc thù bộ môn và cá nhân trong tổ. Kế hoạch HĐ TCM vẫn còn được thể hiện mang tính chất chung chung chưa thực sự cụ thể hóa với tình hình thực tế của tổ. Một số ý kiến cũng cho rằng các hoạt động của tổ còn quá dựa dẫm vào kế hoạch của nhà trường, nên mức độ khả thi của kế hoạch còn hạn chế. Một số kế hoạch TCM ở một số trường còn mang tính chất hình thức, tính khoa học và kết quả thực hiện HĐ TCM chưa đảm bảo. Cần có những biện pháp đổi mới tư duy trong công tác xây dựng kế hoạch HĐ TCM, nhằm nâng cao hiệu quả QL công tác HĐ TCM.

3.2.2. Thực trạng việc tổ chức, chỉ đạo hoạt động tổ chuyên môn

Kết quả khảo sát về mức độ và kết quả thực hiện ở nội dung QL tổ chức, chỉ đạo HĐ TCM ở các trường THCS trên địa bàn TP Vũng Tàu đạt kết quả khá cao. Mức độ thực hiện khá thường xuyên (ĐTB từ 3.13 → 3.29) và hiệu quả khá cao (ĐTB từ 3.10 → 3.15).

Hầu hết các trường THCS đã thường xuyên chỉ đạo TCM xây dựng kế hoạch phân công GV theo từng năm và phân công GV thực hiện, dựa trên trình độ chuyên môn, năng lực công tác và sở trường. Qua trao đổi với các đối tượng khảo sát, chúng tôi nhận thấy hầu hết các TCM đã tổ chức phổ biến cho GV các kế hoạch HĐ TCM theo định kỳ hằng năm, tháng qua nghị quyết, văn bản... Tuy vậy, để tạo khối thống nhất, đồng thuận với kế hoạch thì hiệu quả thật sự chưa cao. Đa số các kế hoạch HĐ TCM được truyền đạt từ trên xuống, ít thăm dò ý kiến của GV. Việc tổ chức chỉ đạo TCM còn thiếu sâu sát với tình hình thực tế, chưa khai thác hết tiềm năng của mọi thành viên trong tổ để xây dựng HĐ TCM đạt hiệu quả cao. Nội dung chỉ đạo TCM theo dõi, đôn đốc, nhắc nhở GV thực hiện nhiệm vụ được giao và tổ chức sự phối hợp trong HĐ TCM được tất cả các cấp QL ở các trường thực hiện khá thường xuyên và kết quả thực hiện tốt, thể hiện qua ĐTB thực hiện và ĐTB kết quả thực hiện đều cao (3.29 và 3.15). Nội dung KTĐG việc phân công GV của TCM cũng được các trường thực hiện khá thường xuyên và kết quả thực hiện tốt. Điều này giúp cho TCM nắm bắt kịp thời những điều còn vướng mắc để chấn chỉnh và phát huy những kết quả đã đạt được trong các hoạt động của TCM. Tuy nhiên, qua trao đổi thực tế cho thấy tất cả các trường đều đảm bảo nội dung này, nhưng chưa linh hoạt trong tổ chức, chỉ đạo đôi khi có những khó khăn nhất định ở từng đơn vị.

3.2.3. Thực trạng quản lý việc kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn

Kết quả khảo sát cho thấy, các trường THCS đã KTĐG HĐ TCM khá thường xuyên (ĐTB từ 2.87 → 3.10) và đạt kết quả tốt (ĐTB từ 2.91 → 3.06). Tuy vậy, việc xác lập kênh thông tin KTĐG việc thực hiện quy chế chuyên môn, thực hiện nhiệm vụ của người GV chưa được CBQL khai thác triệt để. Do đó, hiệu quả nội dung này chưa cao. Theo chúng tôi, cần phải nắm bắt hết các kênh thông tin khi đó việc đánh giá thực hiện quy chế nhiệm vụ của GV mới sát thực. Phân tích kết quả sau KTĐG HĐ TCM cũng được thực hiện thường xuyên đạt kết quả ở mức khá; sự điều chỉnh khắc phục sai sót sau khi KTĐG lại chưa được quan tâm chặt chẽ. Khi trao đổi một số CBQL, TTCM và GV, hầu hết nhận định, sau khi kiểm tra thường bỏ qua việc phân tích kết quả, yêu cầu điều chỉnh khắc phục sai sót. Điều này cũng ảnh hưởng trong công tác tư vấn thúc đẩy các thành viên trong tổ hoàn thành nhiệm vụ.

3.2.4. Thực trạng quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động tổ chuyên môn

Theo đánh giá, nội dung này được thực hiện ở mức độ thường xuyên (ĐTB 2.60 → 3.06) và kết quả thực hiện đạt mức khá (ĐTB 2.79 → 3.07). Tuy vậy, trong quản lý các điều kiện hỗ trợ hoạt động TCM, các trường THCS trên địa bàn TP Vũng Tàu, chỉ mới quan tâm đến việc thực hiện các văn bản quy phạm về quyền lợi chính đáng của các tổ viên, cũng như xây dựng quy chế làm việc giữa hiệu trưởng và TTCM để nâng cao hiệu

quả công tác QL HĐ TCM. Tuy vậy, về CSVC cũng như các yếu tố để kích thích tinh thần, động lực, chẳng hạn tham quan học tập để hỗ trợ cho hoạt động TCM, còn ít được quan tâm và đầu tư. Đây cũng là một trong những yếu tố ảnh hưởng đến chất lượng hoạt động TCM.

3.3. Các biện pháp quản lý hoạt động tổ chuyên môn ở các trường trung học cơ sở

3.3.1. Nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên về hoạt động của tổ chuyên môn ở trường trung học cơ sở

Phổ biến đến cán bộ GV các văn bản pháp quy quy định về nội dung, quyền hạn và nhiệm vụ của TCM trong trường THCS. Triển khai nhiệm vụ năm học cụ thể cho các TCM, chú trọng các nhiệm vụ mang tính điều chỉnh, khắc phục những hạn chế của HĐ TCM qua các năm học trước; HT cần xây dựng cơ cấu TCM hợp lý; Phổ biến mục đích, nhiệm vụ, nội dung hoạt động của TCM cần thực hiện trong năm học. Triển khai các văn bản có liên quan đến mục đích, nhiệm vụ, nội dung HĐ TCM bằng nhiều hình thức: Trên trang web nội bộ; Triển khai bằng văn bản: quy chế nội bộ, nghị quyết... Lồng ghép vào các chuyên đề, hội thảo nghiên cứu về HĐ TCM (mục đích, nhiệm vụ, nội dung...)...

Để thực hiện được biện pháp này, người QL cần xây dựng khung pháp lý rõ ràng về chức năng, nhiệm vụ của TCM thông qua thể chế hóa hệ thống các văn bản của Bộ, Sở GD - ĐT, đồng thời phải thường xuyên tổ chức các hoạt động nhằm giúp đỡ GV nhận thức đúng về vai trò của TCM trong trường học. TTCM cần xây dựng kế hoạch tổ chức TCM chặt chẽ, nâng cao ý thức trách nhiệm; phân công giao việc cụ thể rõ ràng và có trách nhiệm, thường xuyên kiểm tra giám sát, kịp thời, động viên, điều chỉnh, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc.

3.3.2. Kế hoạch hóa hoạt động tổ chuyên môn

HT cần chỉ đạo các TTCM thực hiện một số nội dung cơ bản sau đây: Nắm vững đặc điểm tình hình của tổ; Đề ra các chỉ tiêu và nhiệm vụ; Xây dựng chương trình hành động của TCM (Đảm bảo các nguyên tắc xây dựng kế hoạch HĐ TCM; Thực hiện mẫu kế hoạch với các yêu cầu quy định về nội dung và hình thức của bản kế hoạch TCM; Cụ thể hóa kế hoạch HĐ TCM phù hợp với các quy định của Sở, Phòng Giáo dục, nhà trường về hoạt động chuyên môn; Căn cứ tình hình thực tế của TCM, đặc thù bộ môn và cá nhân trong tổ xây dựng kế hoạch HĐ TCM phù hợp; Kế hoạch TCM cụ thể rõ ràng về các mục tiêu, nội dung biện pháp thực hiện mục tiêu; Đảm bảo tiến trình xây dựng và thực hiện kế hoạch HĐ TCM định kỳ năm, tháng, tuần; Thống nhất lịch duyệt và phê chuẩn kế hoạch chuyên môn...).

Để thực hiện biện pháp này, HT cần có biện pháp định hướng, chỉ đạo TCM xây dựng kế hoạch phù hợp với nguồn lực thực hiện và dựa vào kế hoạch của nhà trường; HT cần giúp đỡ TCM nắm vững các chỉ thị của Bộ GD - ĐT về thực hiện kế hoạch năm học, nắm vững công văn hướng dẫn của Sở GD - ĐT về triển khai nhiệm vụ môn học và tổ trưởng cần phải có kỹ năng xây dựng kế hoạch của TCM.

3.3.3. Nâng cao hiệu quả việc tổ chức, chỉ đạo hoạt động tổ chuyên môn

Để thực hiện tốt biện pháp này, HT nhà trường cần thực hiện quyền chỉ huy và hướng dẫn triển khai các nhiệm vụ, thường xuyên đôn đốc động viên và kích thích, giám sát sửa chữa, thúc đẩy HĐ TCM phát triển. Tuy nhiên, tùy theo tình hình thực tế của từng đơn vị (mặt mạnh, mặt yếu, thời cơ, thách thức) mà lựa chọn biện pháp phù hợp, khi đó mới khai thác triệt để vai trò tổ chức, chỉ đạo HĐ TCM; cần phải nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cũng như năng lực tổ chức, chỉ đạo hoạt động cho CBQL trong HĐ TCM. Song song với đó, việc kiện toàn bộ máy nhân sự hoạt động trong đơn vị các trường THCS, tổ chức bộ máy nhân sự phù hợp với năng lực QL chuyên môn, cũng như năng lực tổ chức chỉ đạo, của đội ngũ CBQL, GV có ý nghĩa quan trọng, là điều kiện cơ bản để mang lại thành công cho công tác HĐ TCM. Bên cạnh đó, cần tăng cường tương tác giao tiếp, trao đổi thông tin, thảo luận trong sinh hoạt TCM. Trong đó, cần chú trọng thực hiện các nội dung công việc như: (1) Tổ chức cho đội ngũ GV học tập nắm vững mục tiêu, nội dung chương trình dạy học môn học; (2) Tổ chức, chỉ đạo quản lý đổi mới phương pháp dạy học của TCM; (3) Tập trung chỉ đạo công tác bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho GV và tự bồi dưỡng của GV; (4) Tổ chức, chỉ đạo quản lý hoạt động giảng dạy của GV; (5) Đổi mới công tác thi đua, khen thưởng và kỉ luật trong hoạt động TCM.

3.3.4. Đổi mới kiểm tra, đánh giá hoạt động tổ chuyên môn

(a) *Kiểm tra, đánh giá (KT-DG) hồ sơ chuyên môn*: Để làm tốt công tác KTĐG hồ sơ chuyên môn, cần chú ý các nội dung sau:

Đảm bảo tổng hợp đầy đủ các loại hồ sơ TCM cần kiểm tra bao gồm: Kế hoạch chung của tổ; Biên bản sinh hoạt TCM; Biên bản kiểm tra hồ sơ của tổ viên; Sổ theo dõi chất lượng giảng dạy và GD; Kế hoạch nâng cao chất lượng dạy và học. Các loại hồ sơ GV kiểm tra bao gồm: Kế hoạch giảng dạy, Giáo án, Sổ báo giảng, Sổ điểm cá nhân, Sổ tích lũy chuyên môn, Sổ điểm cá nhân,.. Yêu cầu hồ sơ của TCM và GV là ngoài việc đầy đủ các loại theo quy định thì phải đảm bảo chất lượng, tránh mang tính hình thức, đối phó.

Khi thực hiện nội dung này, có thể áp dụng nhiều hình thức kiểm tra: kiểm tra có báo trước, kiểm tra đột xuất. Sau khi kiểm tra phải có nhận xét, đánh giá và kết luận đối với loại hồ sơ đã được kiểm tra.

(b) *Kiểm tra, đánh giá công tác chỉ đạo, điều hành của tổ trưởng chuyên môn đối với hoạt động TCM*: Để KTĐG công tác chỉ đạo, điều hành của TTCM đối với các hoạt động của TCM, có thể tiến hành bằng cách kiểm tra trực tiếp hoặc thông qua việc lắng nghe ý kiến, tìm hiểu trong đội ngũ GV, qua xem xét cách xử lý công việc, điều hành HĐ TCM của các TTCM. HT có thể tiến hành công tác KTĐG sự chỉ đạo, điều hành của TTCM đối với HĐ TCM theo các hình thức như: kiểm tra định kỳ, kiểm tra đột xuất, kiểm tra toàn diện, kiểm tra theo chuyên đề...

Đối với biện pháp đổi mới KTĐG việc thực hiện kế hoạch HĐ TCM, cần phải sử dụng kết hợp tất cả nội dung và cách thức thực hiện biện pháp nói trên một cách khoa học, đảm bảo tính hệ thống. Khi kiểm tra phải đảm bảo tính chính xác, hiệu quả, thường xuyên

và kịp thời, công khai để thu hút quần chúng vào công tác kiểm tra, làm cho mọi người có ý thức tự kiểm tra. Các biện pháp kiểm tra thường liên hệ mật thiết với nhau để tạo thành phương thức kiểm tra hiệu quả nhất.

3.3.5. Đảm bảo các điều kiện hỗ trợ hoạt động tổ chuyên môn

a) Đảm bảo các văn bản pháp quy về tổ chức và hoạt động của tổ chuyên môn

Triển khai các văn bản liên quan đến tổ chức và HĐ TCM đảm bảo tính pháp lý và tính hệ thống trong công tác QL chuyên môn. Tổ chức học tập và nghiên cứu các quy chế, điều lệ, luật GD, cách đánh giá xếp loại, phương pháp dạy học, nhiệm vụ trọng tâm, chương trình định hướng trong năm. Tổ chức thảo luận, tham gia diễn đàn xây dựng đóng góp, chia sẻ sự hiểu biết về các văn bản liên quan đến HĐ TCM.

b) Tăng cường sử dụng cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ dạy học

CSVC và thiết bị trường học đóng vai trò quan trọng, bởi vì đây là một trong những thành tố của quá trình sư phạm, có quan hệ tương hỗ với các thành tố khác của quá trình dạy học. Trách nhiệm của người QL là tìm ra các giải pháp hợp lý và khả thi trong việc QL CSVC, thiết bị dạy học nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả GD. Để làm tốt công tác này, cần thực hiện một số nội dung sau:

Xây dựng quy hoạch trường theo hướng chuẩn hóa, hiện đại hóa. Đảm bảo đủ số lượng, chất lượng các phòng học, phòng bộ môn, thư viện và phòng chức năng.

Có kế hoạch để đầu tư trang bị các trang thiết bị hiện đại, UDCNTT trong giảng dạy.

Cụ thể hóa các quy định trong các văn bản luật và dưới luật của Nhà nước, của ngành và các ngành liên quan về QL CSVC và thiết bị trường học thành các quy định của nhà trường trong lĩnh vực QL CSVC và thiết bị trường học.

Tổ chức tốt việc bảo vệ và có kế hoạch kiểm kê định kỳ (nửa năm, một năm) để kịp thời phát hiện hư hỏng và sửa chữa kịp thời. Thực hiện tốt công tác xã hội hóa GD tạo mối quan hệ giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường để tăng cường nguồn lực đầu tư CSVC, thiết bị trường học.

c) Quan tâm đến quyền lợi, lợi ích chính đáng của giáo viên, tổ trưởng chuyên môn

Xây dựng chế độ, chính sách, lợi ích về kinh tế nhằm kích thích, tạo động lực cho TTCM. Thực hiện tốt công tác xã hội hoá GD, thu hút sự tài trợ, đầu tư, ủng hộ của các lực lượng xã hội bên ngoài nhà trường cho công tác đào tạo, bồi dưỡng. Xây dựng chế độ chính sách khen thưởng thỏa đáng để khuyến khích đội ngũ TTCM phấn đấu, nỗ lực hoàn thành nhiệm vụ.

d) Xây dựng quy chế làm việc giữa Hiệu trưởng và tổ trưởng chuyên môn để nâng cao hiệu quả công tác quản lý hoạt động tổ chuyên môn

Xây dựng quy chế làm việc giữa HT và TTCM là xác định những quy định về chức trách nhiệm vụ, vai trò, vị trí, cách thức xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, KTĐG nhiệm vụ chuyên môn giữa HT và TTCM

Xây dựng các chế độ báo cáo, trực báo, hội họp để TTCM nhận thông tin chỉ đạo chuyên môn từ HT kịp thời, cũng như phản hồi thông tin ngược tình hình thực hiện nhiệm vụ chuyên môn từ TTCM đến HT.

Phân công trách nhiệm cho TTCM trong việc chỉ đạo chuyên môn của tổ.

Có chế độ giao ban giữa hiệu trưởng và TTCM. Để làm tốt vấn đề này, HT cần chỉ đạo thực hiện một số công việc sau: Sắp xếp lịch làm việc hàng tuần cho khoa học, phù hợp để đảm bảo việc giao ban giữa HT và TTCM mỗi tuần một lần, trong những trường hợp cần thiết thì có thể triệu tập họp đột xuất. Thống nhất nội dung báo cáo của TTCM trong các buổi giao ban bao gồm các nội dung như: Tiến độ thực hiện chương trình, việc tổ chức thao giảng, dự giờ của GV; thực hiện quy chế chuyên môn; công tác bồi dưỡng HS giỏi, phụ đạo HS yếu kém; công tác tự học tự bồi dưỡng; những vấn đề tồn tại, khó khăn cần giải quyết; kế hoạch hoạt động tiếp theo. TTCM cùng hiệu trưởng tổ chức trao đổi, thảo luận, phân tích đánh giá kết quả đạt được, nêu lên những mặt mạnh để phát huy; đồng thời chỉ ra những tồn tại, hạn chế từ đó đề xuất các biện pháp khắc phục.

e) Xây dựng cơ chế phối hợp giữa tổ chuyên môn với các tổ chức đoàn thể trong nhà trường: Trong nhà trường THCS, TTCM và GV trong tổ là thành viên của các tổ chức Công đoàn, Đoàn thanh niên (nếu đang sinh hoạt Đoàn) hoặc khối chủ nhiệm (nếu có chủ nhiệm). Để TTCM chỉ đạo, điều hành tổ có hiệu quả thì HT cần phải xây dựng cơ chế phối hợp, thống nhất giữa các tổ chức, hỗ trợ lẫn nhau để cùng nhau hoàn thành nhiệm vụ được giao một cách tốt nhất. Thông thường TCM cũng được biên chế là một tổ công đoàn hoặc ghép một số TCM biên chế thành một tổ công đoàn. Để cho các kế hoạch hoạt động của TCM và tổ công đoàn không chồng chéo nhau, HT cần xây dựng nội dung phối hợp giữa TCM với tổ công đoàn về tổ chức thi đua thực hiện kế hoạch; thực hiện chế độ, chính sách và chăm lo đời sống cho CB, GV giữa TTCM và Công đoàn.

HT chỉ đạo TTCM phối hợp với Đoàn thanh niên thông qua các nội dung sau: QL, chỉ đạo các GV là Đoàn viên trong tổ phát huy tính tiên phong, năng động của thanh niên trong việc đổi mới phương pháp dạy học, sử dụng hiệu quả các phương tiện dạy học hiện đại, UDCNTT trong giảng dạy; Phối hợp thực hiện thi đua theo chủ điểm, chủ đề của nhà trường và Đoàn thanh niên. Phối hợp giữa GV chủ nhiệm lớp với Đoàn thanh niên trong việc xây dựng nề nếp học tập cho các tập thể lớp và trong việc GD HS có khó khăn trong học tập, rèn luyện đạo đức.

Muốn thực hiện biện pháp này có hiệu quả, HT cần ban hành nội quy, quy định của nhà trường đối với cán bộ, GV, công nhân viên và HS; quy chế làm việc giữa HT với TTCM; Có kế hoạch cụ thể từng giai đoạn về việc xây dựng CSVC là yêu cầu cần thiết để HT thực hiện tốt biện pháp này.

Để thực hiện tốt công tác phối hợp giữa TTCM với các tổ chức đoàn thể, người HT phải tăng cường tuyên truyền cho mỗi cán bộ, GV hiểu rõ ý nghĩa, vai trò của tổ chức Công đoàn, Đoàn thanh niên, Ban đại diện cha mẹ HS. Trên cơ sở đó, quy định rõ quyền hạn, trách nhiệm cụ thể của mỗi tổ chức trong công việc chung của nhà trường.

3.3.6. *Mối quan hệ giữa các biện pháp*

Từ quá trình nghiên cứu lý luận, khảo sát, phân tích và đánh giá thực trạng công tác QL HĐ TCM ở các trường THCS trên địa bàn TP Vũng Tàu, tỉnh BR - VT, chúng tôi đã đề xuất 05 biện pháp QL HĐ TCM nhằm nâng cao chất lượng dạy học ở trường THCS. Các biện pháp có mối quan hệ biện chứng với nhau, hỗ trợ, bổ sung lẫn nhau tạo nên một chỉnh thể thống nhất cùng hướng tới mục tiêu là QL có hiệu quả HĐ TCM, góp phần nâng cao chất lượng dạy học ở các trường THCS. Do đó, để QL công tác HĐ TCM ở các trường THCS đạt được hiệu lực và hiệu quả cao, đòi hỏi người cán bộ QL cần phải phối hợp và thực hiện đồng bộ các biện pháp, không nên xem nhẹ một biện pháp nào trong một hệ thống và vận dụng phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, của địa phương.

4. KẾT LUẬN

Các biện pháp quản lý hoạt động TCM ở trường THCS thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu là kết quả của quá trình nghiên cứu lý luận và thực tiễn. Các biện pháp trên có mối quan hệ biện chứng, gắn bó chặt chẽ, bổ sung và hỗ trợ cho nhau tạo nên một chỉnh thể thống nhất, nếu được áp dụng một cách hợp lý, đồng bộ, linh hoạt sẽ tạo được một bước đột phá quan trọng đối với việc nâng cao hiệu quả hoạt động TCM ở trường THCS, góp phần nâng cao chất lượng dạy học, đáp ứng yêu cầu đổi mới và phát triển giáo dục THCS trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bùi Minh Hiền (2011). *Quản lý giáo dục*, NXB Đại học sư phạm, Hà Nội.
- [2] Trần Kiêm (2008). *Khoa học quản lý giáo dục-Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
- [3] Nguyễn Thị Mỹ Lộc (2015). *Quản lý giáo dục - một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, NXB Đại học quốc gia Hà Nội.
- [4] Văn kiện Hội nghị lần thứ 2 BCH TW Đảng khoá VIII và các Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc khoá IX, X, XI, XII, NXB Chính trị quốc gia Hà Nội.
- [5] Thái Văn Thành (2007). *Quản lý giáo dục và quản lý nhà trường*, NXB Đại học Huế.

Title: MANAGEMENT OF THE ACTIVITIES OF PROFESSIONAL TEAMS AT THE HIGH SCHOOLS OF VUNG TAU CITY, BA RIA - VUNG TAU PROVINCE

Abstract: In secondary schools, professional teams play an important role in management, improving the quality and effectiveness of teaching and learning of a school. Therefore, managing activities of professional teams in a school was important and required special attention. In this paper, the author evaluated the current situation of managing professional teams and suggested measures to improve the performance of professional teams in secondary schools of Vung Tau City, Ba Ria - Vung Tau Province.

Keywords: Professional team; management; secondary schools.